

POLIGRĀFIJAS UN IZDEVĒJDARBĪBAS, PAPĪRA UN PAPĪRA IZSTRĀDĀJUMU RAŽOŠANAS UN DATORDIZAINA NOZARES EKSPERTU PADOMES VIEDOKLIS

1) Kvalifikācijas prasības (PS)

Kad un kā ir plānots pārskatīt (precizēt) profesiju standartus atbilstoši jaunajai pamatprofesiju struktūrai un kvalifikācijas prasības specializācijām?

Projektā 2012. gadā ir plānots pēc pētījuma rezultātiem sākt pārskatīt (precizēt) profesiju standartus atbilstoši jaunajai pamatprofesiju struktūrai un kvalifikācijas prasībām specializācijām. Aptaujas anketā pēc mūsu ierosinājuma ir iekļautas profesijas, kurās ir nodarbināti strādājošie uzņēmumos, bet kuras nav atrodamas profesiju standartā, kā arī izņemtas novecojušās un reāli uzņēmumos neeksistējošās.

2) Izglītojamo (sagatavojamo speciālistu) skaits

Kā tiek vērtēts pašlaik profesionālajās izglītības iestādēs sagatavojamo speciālistu skaits?

(t.sk. 1-1,5 gadīgās programmās vidusskolēniem)

Kā tiek vērtēta LM neformālās un tālākizglītības sistēma?

Kādi uzlabojumi būtu nepieciešami?

Tuvāka informācija par 1-1,5 gadīgām programmām VIAA mājas lapā -

http://www.viaa.gov.lv/lat/strukturfondi/12113_prof_jauniesiem/12113_viaa_projekts/

Pašlaik sagatavojamais speciālistu skaits ir uzskatāms par pietiekamu, bet ir nepieciešama speciālistu ar augstāko izglītību sagatavošanas nozarē (poligrāfijas tehnologs), kā arī dažu atsevišķu vidējā posma speciālistu sagatavošana, kas pašlaik netiek īstenota – poligrāfijas materiālu iepirkuma speciālists, grāmatu tirdzniecības speciālists, papīra ražošanas speciālists.

1 – 1,5 gadīgās programmas vidusskolu beigušajiem vērtējamas pozitīvi, jo nozarē tiek izmantota komplicēta tehnika un sarežģīta programmatūra, ko grūti apgūt bez vidējās izglītības. LM neformālās un tālākizglītības sistēma mūsu nozarēm praktiski nedod neko, un diezin vai kaut ko varēs dot.

3) Profesionālās izglītības iestāžu tīkls

Kā tiek vērtēts esošais un paredzamais profesionālajās izglītības iestāžu tīkls?

Kuras no skolām būtu jāattīsta par reģionālajiem atbalsta (metodiskajiem un kvalifikācijas eksāmenu) centriem?

Vai apmierina savulaik saskaņotais PIKC reģionālais izvietojums?

Poligrāfijas nozare kopumā ir apmierināta ar PIKC RVT Poligrāfijas nodaļas darbu. Tā ir vienīgā mācību iestāde, kas sagatavo poligrāfijas speciālistus, kurai arī turpmāk būtu jābūt vadošajai nozares mācību iestādei. Būtu vēlama papildus audzēkņu izglītošana mākslas jomā.

KM pakļautībā esošās mācību iestādes, kas sagatavo datordizainerus un reklāmas speciālistus savukārt varētu lielāku uzmanību pievērst tehniskajiem un tehnoloģiskajiem jautājumiem. Nelielā nepieciešamo speciālistu skaita dēļ neuzskatām, ka būtu iespējama poligrāfijas mācību programmu pasniegšana vēl kādā mācību iestādē.

Datordizaineru sagatavošanas iespējas reģionos ir pietiekamas, nepieciešami kvalitatīvi uzlabojumi.

4) Prakses iespējas

Kā tiek vērtēts pašreizējais prakses nodrošinājums?

Kādi apstākļi traucē un kādi apstākļi motivētu uzņēmējus nodrošināt programmu prasībām atbilstošu kvalifikācijas praksi?

Kādi ir priekšlikumi normatīvās bāzes pilnveidei?

Kādi apstākļi traucē un kādi apstākļi motivētu uzņēmējus nodrošināt kvalifikācijas iespējas profesionālo skolu pasniedzējiem?

PIKC RVT Poligrāfijas nodaļas pašreizējais tehniskais nodrošinājums neatbilst prakšu organizēšanas prasībām. Risinājums – atbilstoša tehniskās bāzes veidošana, izmantojot ES fondu līdzekļus.

Nepieciešama prakses vadītāju uzņēmumos materiālā ieinteresētība.

Uzņēmumos tiek izmantotas ļoti sarežģītas iekārtas un dārgi materiāli. Audzēkņu-praktikantu dalība ražošanā bieži rada ievērojamus materiālos zaudējumus.

Atbalstām priekšlikumus par audzēkņu apdrošināšanu un veselības pārbaudēm gan pirms stāšanās mācību iestādē, gan uzsākot prakses.

Nozares uzņēmumi jau ir piedāvājuši iespējas profesionālo skolu pasniedzējiem stažēties uzņēmumos. Nepieciešams finansējums prakšu vadītāju atalgojumam.

5) Iegūtās kvalifikācijas novērtēšana + piešķiršana

Cik lielā mērā apmierina esošā iegūtās kvalifikācijas novērtēšanas un piešķiršanas sistēma?

(atsevišķi: profesionālajās skolās? tālākizglītībā? ārpus formālā ceļā iegūtās kvalifikācijas?)

Kādi ir priekšlikumi sistēmas pilnveidei?

Vai kvalifikācijas novērtēšanas un piešķiršanas sistēma būtu attiecināma uz: koledžu programmām? (profesionālajām) bakalauru programmām? (profesionālajām) maģistru programmām?

Pašreizējā kvalifikācijas piešķiršanas sistēma profesionālajās skolās kopumā apmierina, par tālākizglītību un ārpus formālā ceļa iegūto kvalifikāciju pagaidām nav pieredzes. Tomēr uzskatām, ka jāpāriet uz 8 līmeņu sistēmu.

Koledžām, bakalauru un maģistru programmām piemērota būs 8 profesionālo kvalifikācijas līmeņu sistēma.

6) Nozaru kvalifikāciju struktūra

Cik lielā mērā apmierina (tiek pielietota) patreizējā likumā noteiktā 5 profesionālās kvalifikācijas līmeņu sistēma?

Kā tiek vērtēta pašreiz MK noteikumos paredzētā 8 profesionālās kvalifikācijas līmeņu sistēma?

Kādi ir priekšlikumi pārejai uz ES paredzēto 8 līmeņu sistēmu, lai tā būtu nozarēm izprotama un nākotnē tiktu praktiski izmantota?

Kad ir paredzēts izveidot Nozares kvalifikāciju struktūru?

Pēc projektā veiktā pētījuma rezultātiem varēs noteikt, vai nepieciešamas kādas izmaiņas Profesionālās izglītības likumā, tomēr uzskatām, ka 8 līmeņu sistēma būtu ieviešama. Nozares kvalifikāciju struktūru varēs izveidot pēc pētījuma rezultātu apkopošanas.